

Redegørelse om inspektion i Merkur Andelskasse (hvidvaskområdet)

Indledning

Finanstilsynet var i august 2019 på inspektion i Merkur Andelskasse. Inspektionen var en undersøgelse af hvidvaskområdet som led i det løbende tilsyn med virksomheden. Inspektionen omfattede virksomhedens risikovurdering, politikker, procedurer og interne kontroller samt kundekendingsprocedurer, herunder overvågning af privatkunder og virksomhedskunder.

Risikovurdering og sammenfatning

Andelskassens forretningsmodel er baseret på at drive traditionel men værdibaseret bankvirksomhed. Med værdibaseret menes, at andelskassen fokuserer på følgende værdier; grøn energi, social ansvarlighed og kultur og uddannelse (Environmental Social and Corporate Governance). Andelskassen inddrager disse værdier ved vurdering af både udlåns- og indlånskunder.

Andelskassen har primært kunder bosat i Danmark. Andelskassen bestræber sig på, at erhvervskundeforhold som udgangspunkt skal være helkundeforhold. Andelskassen giver ikke sine kunder mulighed for at indsætte eller hæve kontanter i andelskassens egne afdelinger, men har en række døgnboksaftaler.

Andelskassen har primært basale og enkle produkter, dog har andelskassen en række produkter med særlige værdielementer, herunder firmapensioner til ansatte på bosteder, og særlige produkter til få virksomheder i udviklingslande.

Finanstilsynet vurderer, at andelskassens iboende risiko for at blive brugt til hvidvask eller finansiering af terrorisme er normal til høj vurderet i forhold til gennemsnittet af finansielle virksomheder i Danmark. Andelskassens begrænsning til traditionelle finansielle produkter og kunder, som primært er bosat i Danmark, ændrer ikke på Finanstilsynets vurdering.

På baggrund af inspektionen er der en række områder, som giver anledning til tilsynsmæssige reaktioner.

Finanstilsynet konstaterede, at andelskassens risikovurdering ikke indeholder en tilstrækkeligt dokumenteret analyse af andelskassens risikofaktorer eller en egentlig konklusion. Ligeledes behandler risikovurderingen ikke i tilstrækkeligt omfang risikoen for, at andelskassen bliver brugt til finansiering af terrorisme. Andelskassen får på den baggrund påbud om, at risikovurderingen skal revideres i overensstemmelse hermed.

Finanstilsynet har konstateret, at der er personsammenfald mellem andelskassens compliancefunktion og den hvidvaskansvarlige. Andelskassen får et påbud om at sikre, at der indføres relevante og tilstrækkelige kompenserende foranstaltninger, samt at udarbejde og indsende en detaljeret redegørelse for andelskassens fremtidige organisation på hvidvaskområdet. Finanstilsynet konstaterer dog, at der er ansat en risikoansvarlig der skal stå herfor.

Endelig konstaterede Finanstilsynet ved gennemgang af andelskassens løbende overvågning, at andelskassen i sit system har et stort antal af inaktive kunder. Andelskassen får på den baggrund påbud om sikre, at der i alle tilfælde sker løbende ajourføring af dokumenter, data eller kundeoplysninger, samt at redegøre for, hvordan ajourføring forventes gennemført.